

FRILUFTSFRÄMJANDET - SALEM

ÅRSBERÄTTELSE 2010 PROGRAM FÖR 2011

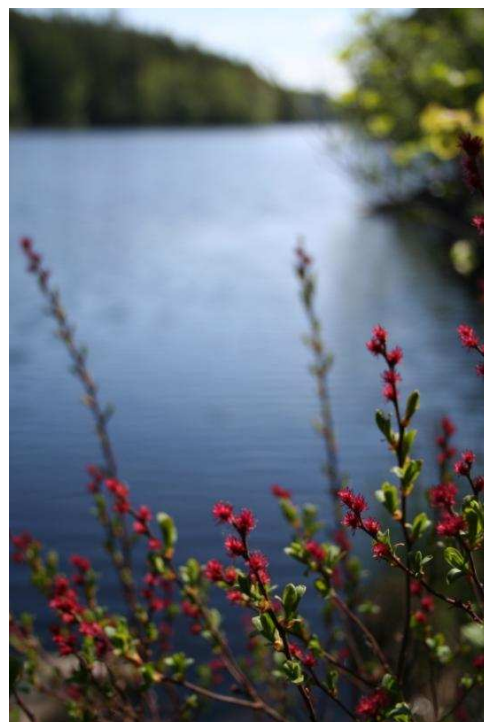
KONTAKTUPPGIFTER

*Friluftsförbundet
Salems lokalavdelning
Rönningevägen 48
144 64 Rönninge*

WWW.FRILUFTSFRAMJANDET.SE/SALEM

Postgiro 27 93 63 – 6
(detta används för terminsavgifter ej för
medlemskap)

Kansliet är obemannat. Kontakt sker direkt med namngivna ledare eller
någon i styrelsen

Styrelse mars 2010 - mars 2011

Fredrik Åström, ordf	774 0704
Anita Sandahl, v. ordf	532 554 86
Linda Skerfving Ståhl, kassör	27 57 71
Håkan Fredriksson Randahl	532 520 60
Anna Ridderstad Wollberg	532 566 56
Claes-Göran Jakum	532 50 246
Maria Pantzar	532 574 44
Erik Sandelin	647 45 17
Kenneth Eriksson	53031702
Maria Strandberg	29 59 18

ÅRET SOM VARIT

Det har verkligen varit ett händelserikt år, både för Friluftsrämjandet i stort och för oss i Salem i synnerhet. Som riksorganisation har främjandet genomfört en stor förändring, då man skrotat den gamla organisationen och gått över till en ny uppdelning. Numera finns det sex stycken regioner i landet, där vi tillhör den klart största i antalet medlemmar – nämligen region Mälardalen.

Vårt gamla distriktskansli finns kvar med är numera ett regionkansli. Över 60st lokalavdelningar från Mariefred i söder till Gävle i norr skall servas härifrån. Blir nog en utmaning att hålla ihop och se till att vi känner någon form av samhörighet.

Det jag hoppas på är att vi kanske kan få ett närmare samarbete med exempelvis Södertälje och byta erfarenheter och tips med dem. Vill ni läsa mer om hur Friluftsrämjandet ser ut numera, så finns det att läsa på webben.

Här hos oss i Salem/Rönninge så är det full fart i verksamheten, precis som det ska vara. Det är verkligen kul att se hur många grupper som är igång och hur fantastiska alla ni ledare är. Bara det att vi nu är ganska många ledare och hjälpledare gör att det är mycket roligare tycker jag. Det inbjuder bland annat till mer utbyte mellan varandra och ett mycket större nätverk för framtiden.

Även om inget är klart så tänkte jag ge lite information kring Ersboda torpet. Kommunens ambition är att marken kring Ersboda skall bli naturreservat och att vår förening ska få nyttjanderätt till torpet.

Just nu pågår renovering av torpet. Där kommunen ser till att det allra nödvändigaste lagas, vilket är golv och stomme i ett första steg. Mycket kommer dock att återstå efter detta, så kommande år behöver vi ställa upp för att tillsammans lägga lite tid på att få ett torp som vi vill ha det och där vi kan bedriva delar av vår verksamhet.

Renovering pågår i storstugan – januari 2011

Vad vi ska använda torpet till är inte bestämt, här får vi alla vara med och komma med idéer, men att det finns en otrolig potential är ju ingen tvekan och jag ser fram emot att vi kan få börja använda Ersboda som vår naturliga samlingsplats för olika aktiviteter.

Fredrik Åström
Ordförande
Friluftsrämjandet Salem LA

EKONOMI

Föreningens ekonomiska verksamhet framgår av resultat- och balansräkningen för räkenskapsåret 2010. Ett positivt resultat på 3 650 kr har redovisats. Resultatet 2009 visade en vinst på 17 459,50 kr. Under 2010 har föreningens investerat i en hel del nytt material. Kanotkärren har renoverats, tält har köpts in samt en ny dator och nytt bokföringssystem. Ledarna har även fått västar med vår logga på ryggen. De totala intäkterna var under året 92 275 kr mot 100 707,00 kr under 2009. Av dessa är medlemsintäkterna 54 971 kr, 34 863,50 består av bidrag och 2 440,50 är intäkter för uthyrning av material, främst kanoter. Årets totala kostnader uppgår till 86 995 kr, varav rörelsekostnader på 72 218 kr. Nyutbildning av ledare har köpts för 7 100 kr. Avskrivningar har gjorts på 6 775 kr. Resterande kostnader på 14 777,50 kr avser kontorsmaterial, IT, försäkring och bankkostnader.

Budgetförslag 2011

Intäkter

Medlems- och deltagaruppgifter	55 000
Bidrag från Salems kommun	15 000
Bidrag från förbundet	15 000
Hysesintäkter	2 000

Summa intäkter: 87 000

Utgifter

Inköp material	25 000
Lokalkostnader	3 000
Möteskostnader	30 000
Kontorsmaterial etc	4000
IT	2000
Försäkringar	2 500
Utbildning	18 000

Summa utgifter: 84 500

Resultaträkning 2010

3004 Inbetalningar medl avg	50 171,00 kr
3005 Medlemsavg läger/aktiviteter	4 800,00 kr
Summa medlemsintäkter	54 971,00 kr
3800 Bidrag kommun	15 879,00 kr
3820 Bidrag Förbund	18 984,50 kr
Summa bidrag	34 863,50 kr
3950 Hyresintäkter	2 440,50 kr
Summa intäkter	92 275,00 kr
4010 Inköp varor och material	-28 668,50 kr
4600 Möteskostnad	-33 309,47 kr
4700 Kurskostnader	-7 100,00 kr
5531 Bilersättn skattefri	-1 040,00 kr
Summa gruppverksamhet	-70 117,97 kr
6090 Övriga lokalkostnader	-2 100,00 kr
Summa rörelsekostnader	-72 217,97 kr
6500 Kontorsmaterial	-5 434,50 kr
6510 IT Abonnemang Prenumerationer	-1 863,00 kr
6800 Telefon och porto mm	-280,00 kr
Summa administrativa kostnader	-7 577,50 kr
7310 Företagsförsäkringar	-425,00 kr
7910 Avskrivning inventarier	-6 775,00 kr
Summa kostnader	-86 995,47 kr
Resultat före finansiella poster	5 279,53 kr
8220 Bankavgifter	-1 629,50 kr
Årets Resultat	3 650,03 kr

Balansräkning 2010

Likvida medel	IB	Årets förändring
1010 Kassa	\$1 805,66	\$2 462,03
1020 Plusgiro	\$97 384,92	\$7 291,00
1040 Checkkonto	\$129 285,42	\$0,00
Summa likvida medel	\$228 476,00	\$9 753,03
1490 Kortfristiga fordringar	\$6 800,00	(\$6 800,00)
1920 Inventarier	\$1 540,00	\$0,00
Summa Fastigheter	\$1 540,00	\$0,00
SUMMA TILLGÅNGAR	\$236 816,00	\$2 953,03
2390 Kortfristiga skulder	\$0,00	(\$2 496,50)
2690 Övr kortfr skulder	(\$6 448,00)	\$5 387,50
2691 Inbetalning medlemsavg förbund	\$225,00	(\$225,00)
2692 Diverse vidarebetalningar	\$1 469,00	(\$1 669,00)
2693 Upplupna medlemsintäkter	\$0,00	(\$300,00)
Summa kortfristiga skulder	(\$4 754,00)	\$697,00
2990 Eget kapital	(\$232 062,00)	(\$3 650,03)
SUMMA SKULDER	(\$236 816,00)	(\$2 953,03)

GRUPPVERKSAMHET - 2011

Följande gruppverksamheter har vi igång (Knopp, Knytte och Mulle finns även inom I Ur- och skur förkolans regi): Vi samordnar en gemensam kölista till alla gruppverksamheterna. Anmäl intresse till Maria Strandberg, tel: 08-29 59 18, eller till salem@friluftsfamjandet.se.

Skogsknyttarna 3-4 år

Det är mycket som händer i naturen under året, och allt detta upplever vi med våra sinnen. Hur luktar det i skogen på våren? När kommer nyckelpigan fram och var sover den på vintern? Varför hör vi så många fåglar på våren? Vi leker och sjunger och har matsäck med oss. Vår symbol är en nyckelpiga.

Ett skogsknytte är ett barn mellan 3 – 4 år. Barnen i den här åldern upplever och upptäcker med sina sinnen. Vi trivs tillsammans med barnen i naturen och lär dom att vi måste vara rädda om både blommor och småkryp. Vi sjunger, leker och äter matsäck.

Vill du veta mer ring **Sanne Danielsson** 532 54139.

Skogsmulle 4-6 år

Skogsmulle är vår bästa kompis i skogen. Vi får lära oss mycket om djur, vatten och att vara rädda om allt levande och inte skräpa ner. Det är spännande att följa trädens knoppar och se hur de till slut blir stora blad. Tänk vilket liv det blir i myrstacken när solen värmer. Vi leker och sjunger och har förstås matsäck med oss.

Mullebarn är nyfikna barn som själva och tillsammans med vuxna upptäcker naturen.

Skogen är en fin lekplats. Vi går balansgång, bygger kojor, letar efter spillning, myror och håvar i bäcken. Vi lär oss att vara rädd om naturen och om det regnar kryper vi in under en gran och äter matsäcken. Kanske Skogsmulle kommer på besök...

Vill du veta mera ring **Sanne Danielsson**, 532 54139.

Strövarna 6-10 år

I strövarna deltar lågstadiesbarnen. Under lite längre strövtåg upptäcker strövarna växter och djur, och lär sig förstå hur samspelet i naturen fungerar och hur vi människor kan påverka vår miljö. Barnen får prova på att t ex läsa karta, använda kniv, slå knopar och plåstra om småsår. Strövarbarnen får också lära sig att ordna en lägerplats, tälta och använda stormkök. Strövarna är populärt, vilket kan innebära en viss kötid. Nya grupper startas så fort det finns underlag med barn och vuxna (oftast föräldrar) som vill utbilda sig till ledare. Just nu håller vi på att starta en ny grupp med sex-sju åringar, intresseanmälan till grenledaren.

Grenledare: **Eva Nordström**, 073 996 77 37.

Frilufsarna 10-13 år

För dig som tycker om att vara ute i naturen med kompisar och ha roligt. Vi bygger vindskydd och sover ute alla årstider, åker skidor, skridskor, cyklar, vandrar dag som natt och paddlar kanadensare. Vi lär oss att samarbeta och hjälpa varandra på många sätt. Mat, prat och roliga historier är viktigt och så leker vi en hel del. Har du egna idéer går det säkert att ordna. Om du är intresserad och vill veta mer, ring **Anna Ridderstad Wollberg**, 532 566 56.

TVM / Äventyrsgrupperna från 13 år

TVM står för Tre Vildmarks Mål, där målen är skogen, vattnet och fjället. Som TVMare fördjupar man sin kunskap om friluftsteknik och tar mer ansvar för sin egen utrustning

och aktiviteter. Utflykterna/lägren är längre bort och man övar att klara sig i skogen, på vattnet och i fjällen. Man åker på ting och träffar TVMare från andra delar av Sverige. Läs tingsguiden:

<http://www.friluftsförbundet.se/ung/tingsguiden>

Att vara TVMare i en grupp innebär gemenskap (tjejer och killar), ingen tävling, respekt för varandra och naturen och många äventyr som man länge kommer minnas. TVM finns på Facebook.

Grenledare TVM: **Anna Ridderstad Wollberg** 532 566 56.

Skrinna

Det ska vara roligt att lära sig att åka skridskor! Vi lär barn från 4 år att ta sina första skär till att åka "köttbulle" och göra hockeybroms. Allt detta medan vi leker och sjunger! Vi kör en Skrinna kurs för barn mellan 4-6 år i vår och startar förhoppningsvis en ny grupp i höst också. Tyvärr kan vi inte ta emot alla barn som står i kö just nu, är du intresserad av att utbilda dig till Skrinnaledare, hör av dig till Mattias eller någon i styrelsen.

Kontaktperson **Mattias Magnusson** 08-6240006

Långfärdsskridskor

Att ta långa glidande skär och flyga fram på spegelblanka isar är en känsla som inte går att beskriva. Under vintern kan man ringa till **Håkan Backström**, 532 554 84 och få reda på var man kan åka och så kan man få sällskap, för du ska aldrig ge dig ut helt själv.

Stavgång / Vandring

Stavgång är en utmärkt motionsform för alla åldrar och konditionsnivåer. Det är också en effektiv och skonsam träning för hela kroppen samtidigt som det stärker hjärta, benstomme och muskulatur.

Kontaktperson **Ulla Högberg**, 532 528 02.

Styrelsen med familjer träffades en söndagsmorgon vid Ersboda.

ÅRSBERÄTTELSE 2010

På de följande sidorna presenteras ett urval av lokalavdelningens aktiviteter och vad som hänt i grupperna under 2010

STAVGÅNG

Även i år har vi träffats vid Föreningsgården och gått Rönningespåret varje onsdag. Varierande antal deltagare, men totalt är vi 19 st.

I våras gjorde vi en kvällstur till Lida då vi samtidigt planerade vår årliga resa, som i år gick till Abisko. Avslutningen i juni blev som vanligt en cykeltur till Tullan. En härlig kväll med bad för några.

Den 18:e augusti åkte vi 17 st. med nattåget till Abisko, där vi hyrt tre st. stugor. Vi började dagen med att ta linbanan upp på kalvfjället, för många en våghalsig strapats, men väl däruppe sken solen och en strålande utsikt mötte oss.

Dagen efter fick vi en mycket trevlig guidning i området kring turiststationen. Med lunchpackade ryggsäckar gjorde vi vandringer varje dag på olika leder, bl.a. Kungsleden. Som vanligt fick vi många vackra naturupplevelser och glada stunder tillsammans. Det var

ett trött gäng som anlände Stockholms central på morgonen den 24:e augusti, men ändå mycket nöjda med denna resa som vi planerat så länge.

Årets avslutning hade vi hos Barbro med god jordärtskockssoppa samt planering inför 2011. /Ulla och Marga

BARNGRUPPERNA

Knytte

Ledare: Maria Strandberg

12 knyttebarn med föräldrar har träffats 8 söndagar under augusti, september och oktober mellan kl 15-16.30. Samling: På ången vid Toredal för att gå upp på berget till vår lägerplats.

Alla våra skogsknytteträffar inleddes med att sjunga knyttesången och sen tog vi backen upp mot lägerplatsen och stannade på vägen 2 gånger och sjöng och pratade om det vi såg och upptäckte. Första stoppet var stora

trädet. Där sjöng vi en eller två sånger som lärde oss om gran, tall och en. Hur barren och kottarna ser ut och hur ekorre och mus äter kottarna på olika sätt. Andra stoppet var vid vägskalet och där sjöng vi om 'En nyckelpiga jag har i handen' och en ramsa där vi försökte nå löven på träden. Vi undersökte en sten med mossor på. Var den varm, len och mjuk eller kall, hård och sträv? En av de första gångerna hade vi tur och fick se en ekorre äta hasselnötter i en hassel precis när vi stannat i vägskalet. Vi hade vid det första stoppet precis sjungit om ekorren som satt i granen så man kunde ju fundera på om han hört oss och ville visa upp sig!

För att komma in i knytteskogen knackade vi på och frågade om vi fick komma in. Därefter turades barnen om att hänga upp knytteskylten och sen skyndade vi oss fram till rastplatsen för att sätta oss i ring och läsa matransan så vi fick börja med matsäcken – höjdpunkten varje söndag!

Varje träff hade ett tema där vi försökte följa hur naturen ändras med höstens intåg. Vi har gjort musik med hjälp av pinnar, samlat löv och gjort lövhalsband, gissat vad som fanns i känselpåsarna och provat luppburkar. Vi har letat efter olika föremål i naturen, bl.a. pinnar som varit lika långa som en fot, en arm eller en hand eller saker som varit mjukt, lent, strävt och hårt. Vi har tittat på myrstacken och pratat om de som bor där. På vår rastplats fanns även ett jättebra nerfallet träd som var perfekt att gå balansgång på. Lekar har vi gjort många! 'Kom alla mina knyttebarn', 'Jag leker ihåligt träd' och 'Alla byter träd' var nog de populäraste lekarna.

Sista gången gjorde vi upp en brasa och grillade korv. Mycket gott med korv och spännande med eld! Efter korvgrillningen gick vi på upptäcktsfärd till en djurpark och letade djur. Det fanns massor av konstiga djur i djurparken bl.a. en papegoja, en apa och en kanin. En rolig och uppskattad avslutning!

Skogsknytte och Skogsmulle i Nytorpsskogen

Ledare Skogsmulle: Jens Lamberth och Marie Anrell Forsell

Ledare Skogsknytte: Ulrika Lamberth

Under våren träffades båda grupperna i Toredalsskogen vid samma tid och samlingsplats (bra för de som har syskon i olika åldrar), men delade sedan upp oss i en Skogsknytte- och en Skogsmullegrupp och gick till olika delar av skogen. Vi fortsatte med detta under hösten, men då vid en ny plats, Nytorpsskogen, som erbjöd bättre möjligheter att uppleva skogen och att göra olika aktiviteter med grupperna.

Nytt för höstterminen var att vi träffades varannan söndag och var ute i två timmar istället för en och en halv timme. Vi fick mycket uppskattning av föräldrarna för att vi valde att ses varannan helg, då det ofta är mycket som ska hinnas med på helgerna. Det underlättade också för oss som ledare att inte vara uppbundna varje helg, varför detta är något som vi kommer att fortsätta med. Totalt har vi träffats åtta gånger under våren mellan kl.10.30 och 12.00 och sex gånger under hösten mellan kl.10.30 och 12.30.

Skogsmulle

Under våren hade vi åtta Skogsmullebarn och under hösten 12. Under hösten var det i genomsnitt 8-10 barn/gång som dök upp. Skogsmulle har besökt barnen två gånger på våren och en gång på hösten.

Vid de olika tillfällena har vi haft olika teman:

• Vinter och vinterdjur	• Hur utvecklas nyckelpigan
• Vårtecken	• Bär och svampar
• Knoppar	• Myror och myrstackar
• Sommar	• Hitta vilse
• Adopterat och följt ett träd	• Hösten
• Håva i sjön	• Djurspår

Vid samtliga tillfällen har vi lekt olika organiserade lekar som tillhör de olika teman som vi använt oss av samt fri lek. Vi har också sjungit olika sånger som tillhör temat och använt oss av en matramsa. Vi har berättat sagor som tillhör dagens tema samt Mullesagan. Barnen har fått göra olika experiment och forska fram kunskap om naturen. Vid varje tillfälle har alla haft matsäck med sig, den har varit uppskattad varje gång. Vi har haft så roligt tillsammans att vi haft svårt att lämna skogen vid vår sluttid.

Skogsknytte

Tio Knyttebarn med föräldrar har under våren och hösten med liv och lust utforskat Nytorpsskogen under hösten. Vi har haft i stort sett samma tema och aktiviteter som Maries och Jens Mulle-grupp, men på en lite enklare nivå. Skogsknyttarna har gått hinderbana, njutit av lövregn, experimenterat vid myrstacken, gjort hösttavlor och stämplat med svampar. Vi har byggt och fikat i koja, letat småkryp med luppar och tillsammans med Mulle-barnen har lärt oss mer om vad man gör om man kommer vilse. Och alla barnen vet idag att när man ser en flugsvamp så säger man stopp – den får man inte röra, precis som att man ska stå still vid röd gubbe vid övergångs-stället. Sånger och lekar har anpassats efter dagens tema, även om Nyckelpige-sången varit en ständig favorit.

Vi har haft en gemensam familjeavslutning både på våren och på hösten. Våren avslutades vid Karlskronaviksbadet där vi grillade korv och hävade i vattnet. Hösten avslutades vid Lida friluftsområde där vi gick Mulle-stigen och grillade såväl korv som pinnbröd. Ett riktigt härligt år i skogen!

Ministrövarna Rävlyan

Ledare: Bent Terp, Eva Nordström, Thérse Hultén, Åsa Wejde

Rävlyan är nu inne på sitt tredje år och är en ministrövargrupp med 12-16 barn födda 2003-5 och 4 ledare. I år var det som vanligt mycket nytt i Rävlyan. Efter att ha varit "Mullegruppen utan namn" i två år, gick vi vidare och blev ministrövare, och samband med det fick vi äntligen ett riktigt namn "Rävlyan" samt tillhörande flagga.

Vi tappade en ledare, Staffan, som flyttade till Bruxelles, men hade turen att få in en ny, Åsa, som är professionell och har givit oss ett riktigt lyft. Bland annat har hon skrivit den sång vi sjunger vid början och slutet av varje träff.

I flera år har vi haft osannolikt bra väder vid varje träff, men denna höst drabbades vi för första gången av regn - fast vad gör det när bara man har med sig presenningen.

Den dagen hade vi även vårt första möte med stormköket, som barnen lärde sig att laga mat på - menyn kanske inte var så avancerad, men det var ju trots allt också första gången.

Höstterminen var vår första som ministrövare, och vi har börjat gå längre promenader och tillbringa mer tid utanför baslägret. Det känns på barnen att de har blivit äldre och vill ut och röra på sig mer. Så vi har strövat runt och plockat svamp, och lärt oss hur man hittar runt i skogen med hjälp av en orienteringskarta. Fast ibland kan det också vara bra att sitta ner en stund och bara tälja på en pinne.

Strövargruppen Vargungarna

Ledare: Kerstin Swanvall, Maria Panzar, Johan Linderyd, Mikael Prytz

Det här är Vargungarnas 4:e och 5:e termin som strövare. Vi har varit mellan 13 och 15 8-åringar och fyra ledare. Gruppen har verkligen utvecklats under detta år och äventyren har blivit mer strapatsrika. Sista delen av året har använts till att bygga ett basläger så nu har vi även ett hem i skogen. Vårterminen började den **7 februari** på Uttrans is med iskunskap och pimpelfiske. Barnen fick prova att använda isdubbar och kastlinor. Fiskelyckan kunde varit bättre men det var spännande att borra hål i isen och se hur tjock den var.

Den **13 mars** hade vi tema eld och lärde oss olika sätt att tända och ordna elden för olika ändamål. Tändstål och förstöringsglas var spännande att använda men alltid i sällskap av vuxen. Självklart grillades det korv över vår fina eld.

Nästa tema var vatten och den **18 april** var vi vid dånviken och täljde fina barkbåtar. Vi tittade på bäverdammen och blev mycket spända när vattenytan plötsligt började svalla. Nyfiket väntade vi under största tystnad på att få se bävern men istället dök två stora lekande gäddor upp vilket var minst lika intressant.

Den **23 maj** var vi ute i den härliga försommarsolen och rekade tältplats. Vårterminen avslutades den **5 till 6 juni** med övernattning. Snälla föräldrar hjälpte oss att bära utrustning till och från lägerplatsen. På kvällen lagade vi kyckling, grönsaker och svamp i muurikka och eldbakad potatis vilket blev en riktig festmåltid. Vi hade fyra tält och de flesta sov mycket gott hela natten. På morgonen var det 11 stolta barn som satt och åt frukost runt lägerelden.

Under höstterminen har vi haft 13 barn och vi har varit 4 ledare, Mikael Prytz är vår nya ledare istället för Jonas Lindqvist.

Terminen började den **12 september** med en fisketur med både egna och lånade fiskespön vid området runt Garnudden. Vi fångade en och annan liten abborre och mört som vi satte tillbaka på tillväxt. När hungern satte in grillade vi korv och pratade om hur sommaren varit.

Härligt att träffas ute igen!

Den andra träffen, **2 oktober** vandrade vi på Sörmlandsleden. Vi samlades vid stationen i Rönninge och tog pendeltåget till Mölnbo. Vi vandrade från Mölnbo till Vattgruvsmossen i Järna. Vi hade pratat om att göra en vandring men tyckt att barnen var för små. Den här dagen hade vi underbart väder och våra vargungar var vid gott mod. Vandrigen gick utomordentligt bra och detta är något vi gärna gör igen. Vi hade beräknat att vara framme kl. 15:30 men kom fram med god marginal så vi hann grilla lite korv och leka en del. Föräldrar hjälpte till och hämtade oss.

Eftersom vi inte tidigare haft en "egen" lägerplats så tyckte vi det var på tiden att sätta igång och skapa en lägerplats där våra vargungar kände sig hemma och var delaktiga i bygget.

Den **23 oktober** hittade vi vår plats och den ligger på en kulle ovanför Fruängsvägen. Där började vi med att bygga en eldstad och ordna så att vi kunde sitta runt elden.

Vi grillade givetvis korv och gjorde egna korvpinnar.

Den **13 november** träffades vi för att bygga ett vindskydd som vi kunde gömma oss under vid regn. Vi hittade nerfallna träd som vi sågade i och byggde upp som stomme till vårt vindskydd. Barnen konstaterade att det var så pass stort att vi alla kunde få plats att sova i det. Kanske gör vi det i vår?! Vi hjälptes åt att laga pasta med bacon och grädde, några skalade morötter och sedan blev det äppelhalvor till efterrätt.

Den **11 december** byggde vi klart det sista på vindskyddet i ett underbartinterväder. Härligt att pulsa ut i skogen i orörd snö. Som kronan på verket tillverkade vi en skylt med texten "Vargungarna" som hängdes upp i vindskyddet. Vi avslutade med taklagsfest bestående av lussebullar, pepparkakor och glögg.

Strövargruppen Ekorrarna

Ledare: Juliette Janson, Kenneth Eriksson, Ola Johansson

År 2010 var ett bra år för gruppen. Vi hade tre övernattningar, en i kåta, en i mindre tält och en i militärtält. Under året har vi också försökt att låta barnen ta mer ansvar för sina saker och jobba tillsammans. Vi har börjat bygga ett nytt läger och tränat på kartläsning.

Första strövarmötet var redan i januari, och var lite kortare pga. den låga temperaturen: -16 grader eller ännu kallare. Vi utgick från Bergviks brygga, visa hade skidor men skridsko gick inte att åka, till Ensta ö där vi tände en brasa på isen för att grilla korv. Andra mötet var i februari. Det var varmare än första gången med sina -13, men det rådde snöstorm med mycket blåst. Vi åkte då pulka/madrass/åklapp, medan en del av vuxna och barn grävde en grillplats i den mycket djupa snön. Vid mötet i mars kunde vi inte åka skridsko heller. Skridskobanan fanns inte pga. varmt väder. Vi bytte till lägerplatsen istället. Sen blev barnen delade i tre grupper, och varje grupp grävde varsin grop för att träna överleva i snöstorm.

I april hade vi planerat vår första övernattning i det väldigt populära träsket. Den var vid Brosjön som var täckt med is och det fanns snö kvar på marken fast inte där vi hade satt upp tälten. Efter vi hade gjort i ordning lägret och barnen hade lekt för fullt i träsket, hade vi en kartundervisning följt av en promenad där de skulle följa efter snitslat spår som vi hade satt upp. På vägen fanns det uppdrag (tex. ringa in på kartan var du står nu eller ringa in stupet framför dig på kartan).

I slutet av september paddlade vi kanot till en ö på sjön Uttran. Där lekte vi och åt, innan vi paddlade tillbaka.

I oktober hade vi en övernattning i militärtält. Vi hade den vid den nya lägerplatsen för där finns gott om plats för ett stort tält. Det är också ett mysigt ställe mellan stora gamla träd. Alla hjälpte till med att resa tältet och göra i ordning en eldningsplats. Vi lekte lekar och gick mörkerspår. I november hade vi två träffar båda vid nya lägerplatsen. Vi byggde vidare på lägerplatsen och skulle göra en karusell. Tyvärr var det svårt att hitta riktigt långa pinnar, men det var väldigt kul att leka bla. Kurragömma. Vid avslutningen pratade vi om året som har gått och vad barnen önskade sig att de vill göra nästa år.

Sent i maj var det storläger. Efter att barnen och ledare reste tält, var det storsamling. Sen följde strövarsåret med speciella uppdrag. Det var varmt vackert väder, flera barn tog ett dopp i sjön, visa pysslade lite. På kvällen var det allsång, lekpark, fotboll och volleyboll. I juni träffades vi vid lägerplatsen. Vi lagade mat på spritköket, stekt bacon med spagetti. Vi grävde upp skräpplanka som vi hade grävt ner innan vintern och avslutade med några lekar.

Efter sommaruppehållet hade vi första mötet på en kväll vid lägerplatsen, där vi täljde grillpinnar och åt tillsammans.

Frilufsargruppen Björnarna

Ledare: Fredrik Åström, Eric Ståhl, Svante Karlsson och Jörgen Rahm

Barnen i vår grupp är mellan 9-11 år och börjar bli riktigt vana vid skog- och mark, så vi har haft mer och mer äventyrliga aktiviteter, här är exempel på vad vi hunnit med under året:

- Längdskidåkning vid Brantbrinks IP, Tullinge.
- Vi bygger och sätter upp fågelholkar vid lägerplatsen.
- Orientering
- Fiske i Uttran.
- Bergsklättring vid lägerplatsen.
- Läger på Nåttarö i Stockholm södra skärgård.
- Heldag vid Stendörrens naturreservat
- Paddling heldag
- Lägerbygge vid lägret.
- Geocaching.
- Kvällspass vi lägret. Mörkeraktivitet.
- Inomhusklättring på Karbin

Flera av dessa var riktiga höjdare, och som vanligt har vi bara bra väder ☺

Här nedan ser ni oss, när vi var på läger på Nåttarö. Fler bilder finns på webben.

<http://www.friluftsframjandet.se/salem/17>

Frilufsargruppen Vargarna

Ledare: Eva Holtze, Hanna Grunning

Vårterminen: 4 tillfällen, varav en heldag och en övernattning.

2 ledare, 8 pojkar. Alla flickor slutade 2009.

Vi kom igång sent (pga personliga skäl). Första tillfället var den 18 april. Då åkte vi till höghöjdsbanan i Nacka tillsammans med Varmkorvarna och en grupp frilufsare från Lidingö.

En helg begav vi oss till Paradiset i Hanveden, där vi vandrade, fiskade och övernattade i torpet.

Tillsammans med Varmkorvarna hade vi även orientering under familjedagen vid Garnudden den 9 maj.

Höstterminen : Vi har haft 4 tillfällen varav en heldag och en övernattning.

När höstterminen började hade gruppen reducerats till 2 ledare och 6 barn (pojkar).

Vi startade höstens aktiviteter med kräftfiske och övernattning i tält på Ensta ö. Vi hade lånat en kanot och en roddbåt för att ta oss dit. Tidigt på morgonen rodde vi ut i dimman för att vittja burarna. Fångsten blev inte så stor men alla fick varsin kräfta med sig hem.

En härlig höstdag begav vi oss till Ersboda för att inspektera Frilufsfrämjandets nya stuga, lite svampplockning hann vi också med.

Terminen avslutades med en geocachvandring runt sjön Aspen i Botkyrka. Vi hittade en skatt av tre. Vandringen tog hela dagen och inte fyra timmar som Eva hade läst någonstans.

TVM gruppen Varmkorvarna

Ledare: Anna Ridderstad Wollberg, Mattias Sjöberg

Under det här året har tre killar slutat och två nya börjat i gruppen, så vi har nu totalt sex killar i 13-14-års åldern. Vi började vårterminen med en riktig skidtut med pulka och vi gjorde våra egna skidspår rakt ut i skogen. Det var häftigt med så mycket snö här hemma. Turen gick över Uttran och in till skogarna vid Brosjön. Vi gjorde en brasa och åt lunch vid ett vindskydd.

Nästa tillfälle planerade vi ihop med en frilufsargrupp från Lidingö och frilufsargruppen Vargarna. Äventyrsbanan i Nacka var verkligen en spännande utmaning för alla. En hel del lek på marknivå blev det också.

Senare på våren upprepade vi en annan höjdare från tidigare år; paddelläger i Marvikarna. Vi startade i solsken i Åkers Styckebruk och paddlade till Krampan, där vi slog läger och hade bad och skoj och lagade mat. Sen dök det upp en massa frilufsare från Sörmland och det blev ett riktigt storläger. På morgonen vaknade vi i stilla regn och vi paddlade tillbaka hela vägen till Åkers Styckebruk. Vädret bekymrade oss inte och den storslagna naturen gav ett annat, lite ödsligare intryck. Ett par lommar som häckade kunde vi spana in från riktigt nära håll.

Våren avslutades med en lång cykelutflykt i Bornsjöområdet. Höstterminen började vi med att återse vår lägerplats och plocka svamp, som det fanns massor av. Det blev en god stuvning på muurikan över elden. Vid ett tillfälle var vi till Pålbalens skjutbana och fick lära om jakt och också prova själva. Vi hade också provsmakning av olika sorters frystorkad mat inför kommande vandringar och läger. Allt var inte jättegott och det som lät mystiskt (havskattsgröta) tyckte alla var det godaste.

Vi hade ett annorlunda höst-läger i Oxelösund som påbörjades med 5 timmars kamp i Boda Borg och sen övernattnig i tält ute vid kusten. Det var verkligen jätteroligt. Vi avslutade året på kansliet med att göra en ny Varmkorvarna-TVM flagga, äta pizza och planera inför nästa år. TVM invigning, ting och fjällvandring står på önskelistan.

FAMILJEGRUPPEN

"Familjegruppen" startade höstterminen 2009. Tanken med konceptet "familjegrupp" är att hela familjen ska kunna uppleva skog och mark tillsammans med andra familjer vid samma tillfälle. Barnen står i fokus och tema eller aktivitet planeras utifrån dem. Planering för varje träff fördelas så att två familjer ansvarar för var sin gång och tar övriga till hjälp vid behov. Under 2010 har familjegruppen bestått av 9 nio familjer. Totalt 18 vuxna och 21 barn fördelade på årgångarna 01 (4st), 02 (5st), 04 (4st), 05 (2st), 06 (4st) 08(1st) och 09 (1st). Vi har haft 5 träffar under våren och 6 under hösten. Uppslutningen har varit fantastiskt bra hela året. Mest imponerande var kanske när nästan samtliga familjer dök upp på orienteringen i oktober trots tidig söndag morgon, två-tre grader varmt, hållregn och blåst!

Året inleddes i februari med pimpling, issäkerhet och dragkamp på Uttrans is. Därefter hade vi grottutflykt till länets längsta grotta: Klövbergsgrottan på Tyresö. När snön till slut försvann ägnade vi två träffar åt vårt basläger i Nytorpsskogen. Första träffen byggde vi och fixade, medans den andra ägnades åt växtfärgning. Terminen avslutas med fågelskådning vid Tullgarn.

Hösten inleddes vid vattgruvmossens naturreservat vid Järna i slutet på augusti. Vi grillade och gick en rundslinga runt mossen. Lyckligtvis följde inte myggplågan från Rönninge med dit. Nästa träff letade vi svamp och vandrade till Männö fornborg vid Bornsjön. I Oktober paddlade vi ut till Ensta ö där vi fiskade och gick en tipspromenad. Därefter orienterade vi i Nytorpsskogen. Banor för alla åldrar fanns och under presseningarna kunde vi ta skydd från regnet och värma oss vid brasan. I november hyrde vi Rosenlundsskolans gympasal för att klättra på deras klättervägg. Efter succén förra året avslutades terminen traditionsenligt med glögg och reflexvandring i Nytorpsskogen. Den nyfallna snön gjorde träffen ännu stämningsfylldare än förra året. 2011 tar vi nya tag och det verkar som alla familjer är med då också.

SKRINNA - SKRIDSKOSKOLA FÖR BARN

Med start på söndag 16 januari kommer 25 barn att åka skridskor med oss i Salems ishall. Vi har lyckats få till 6 tillfällen där vi på ett lekfullt sätt lär oss skridskoåkningens grunder. Det är mycket stor spridning i gruppen så vi kommer att dela upp oss i minst 2 delar. En som mer eller mindre startar från noll, och en som har kommit lite längre. Intresset för skridskoskolan har varit mycket stort och vi har en kölista med reserver som är nästan lika lång som deltagarlistan.

Ledare för Skrinna i Salem är Mattias Magnusson och Ulf Emtelin. På vårterminen 2011 kommer vi få hjälp av Peter Nyström.

Kontaktuppgifter: Mattias Magnusson, 0709-154247, 08-6240006
mattias.magnusson@astrazeneca.com

I UR- OCH SKUR

Så här har skogsverksamheten inom barnomsorgen sett ut.

Statistik:

Under våren har 30 st Knopp, 51 st Knytte och 31 st Mullebarn varit ute i skogen och under hösten har 26 st Knopp, 44 st Knytte och 64 st Mullebarn.

Totalt: 56 Knopp, 95 Knytte och 95 Mulle

Skogsknopp:

2 st förskolor, Wilhelmsdalsgården och Trollstigen har bedrivit Knoppverksamhet under året.

Det är viktigt att barn i den här åldern får bekanta sig med naturen under lekfulla former.

Vi trivs med barnen och känner att det är mysigt att sitta i mossan och äta matsäck. Vi leker och sjunger och känner på allt det spännande som finns runt omkring oss.

Skogsknytte:

3 st förskolor, Wilhelmsdalsgården, Regndroppen och 3 avdelningar på Trollstigen har under våren bedrivit skogsknytteverksamhet. Under hösten startade ytterligare en avdelning på Trollstigen, Lokatten, upp en grupp. Lokatten har fått nybyggda lokaler strax intill två andra avdelningar på Trollstigen belägna på Timmermansstigen i Salem. Den 26/8 var det stor invigning med bandklippning och tal av Lennart Kalderén. Friluftsrådet deltog naturligtvis med flera deltagare från lokalavdelningen samt Anita Stigberg från centrala Skogsmullestiftelsen.

Invigning av Trollstigens nya avdelning

Lokatten skall bli en renodlad Ur-och Skur förskola. Personalen planerar att inom kort gå särskild utbildning för att få ha den här sortens verksamhet. Utbildningen bedrivs genom friluftsförbundet och ger högskolepoäng

Skogsknyttar vill gärna gömma sig under granen, lyfta på en sten, vem bor där? Titta i myrstacken, det rör sig. Det killar på handen när myran springer över.

Dom lär genom leken och trivs i skogen.

Skogsmulle:

3 st förskolor, Wilhelmsdalsgården, Regndroppen och 3 avdelningar på Trollstigen har under våren bedrivit Mulleverksamhet. Lokatten startade upp under hösten.

Mullebarn är nyfikna och fulla med energi. Dom vill upptäcka skogen och vilka som lever där.

Personalen i barnomsorgen som bedriver den här verksamheten gör ett strålande jobb. Dom inspirerar barnen och tycker själva att det är kul ute i naturen. Dom lär barnen massor för livet och det viktigaste av allt. Vara rädda om naturen och om varandra.

Ledarträffar:

Under året har det varit 2 ledarträffar, den 16/2, 12 st närvarande och den 13/9, 7 st närvarande.

Knopp, Knytte och Mulleledare träffas för att utbyta tankar och idéer över hur verksamheten har varit och funderar på hur framtiden ser ut. Vi försöker att inspirera varandra och jag som grenledare informerar och stöttar ledarna.

Sanne Danielsson

Grenledare Knopp, Knytte, Mulle

ÅRSMÖTE

Den 13 mars 2010 genomfördes årsmötet. Därefter samlades vi på Dånvikens delikatess för en gemensam middag. Här slog vi något slags rekord i antalet personer på liten yta. God mat och dryck och väldigt trevligt – hoppas vi kan göra detta till en årlig tradition.

FAMILJEDAGEN

Söndag den 9:e maj genomfördes den årliga familjedagen traditionsenligt vid Garnudden.

Våra kanoter användes flitigt och vid grillplatsen var elden igång och mycket korvgrillning.

En bra mötesplats för aktiva i grupperna, deras familjer och andra nyfikna och intresserade.

LEDARTRÄFFAR

Under året har ett antal ledarträffar arrangerats. Oftast i grenledarnas regi på friluftsförbundets kansli.

TERMINSAVSLUTNINGAR

Sommarens terminsavslutning var lite annorlunda. Vi passade på att måla om vår Kanotcontainer samtidigt som vi träffades hemma hos familjen Strandberg för lite mat och dryck.

Nu smälter containern in i naturen eftersom färgen var någon typ av "mossgrön", dessutom var det hög tid att fixa detta eftersom framförallt taket hade börjat få rostangrepp.

Tack Maria, för fixandet denna kväll!

I vintras träffades vi utanför Ersbodatorpet den 21 november. Där blev det glögg, saft och pepparkakor runt en sprakande eld i mörkret.

Delar av
styrelsen vid
Ersboda
torpet.

Anna
Ridderstad
Wollberg,

Fredrik
Åström,

Maria
Strandberg.

De flesta av årets aktiviteter sker naturligtvis i gruppverksamheterna. Vill du få mer information om detta så kontakta respektive grupp eller ledare direkt. Mer info finns även på vår webbplats: www.friluftsframjandet.se/salem

Följande planerade aktiviteter är dock bestämda redan nu:

ÅRSMÖTE, MED EFTERFÖLJANDE MIDDAG

Årsmötet hålls lördagen den 12 mars 2011, kl. 18:00 i Villa Skönvik. Därefter middag kl. 19:00.

Anmäl dig på salem@friluftsframjandet.se senast den 4/3. Middagen kostar 150 kr per person.

FAMILJEDAG

Sker preliminärt på Valborg vid Ersbodatorpet. Separat inbjudan kommer senare. Aktuell information finns även på vår hemsida.

Observera att separata inbjudningar och information normalt skickas ut via Friluftsfrämjar-mailen, så se till att du har den aktiverad.

TACK !

**ALLA NI LEDARE OCH HJÄLPEDARE FÖR ERA FANTASTISKA INSATSER
UNDER ÅRET!**

NYA LEDARE SÖKES !

Vår verksamhet bygger på att vi har engagerade ledare för våra verksamheter.

Just nu har vi stor efterfrågan på platser i de olika aktivitetsgrupperna. Så stor att vi inte kan ta hand om alla barn som vill vara med.

Att vara ledare inom Friluftsrörelsen är ett stimulerande åtagande. Glädjen som deltagarna i olika åldrar visar går inte att ta fel på.

För dig som vill bli ledare kan vi erbjuda utbildning, utveckling och stöd av olika slag.

Hör av dig till någon av grenledarna eller styrelsen om du är intresserad och vill veta mer.

Friluftsförbundet på nätet

WWW.FRILUFTSFRAMJANDET.SE/SALEM

Aktivera din Friluftsförbuds-mail

Ett bra sätt för oss i lokalavdelningen att nå ut till våra medlemmar.

1. Gå in på www.friluftsförbundet.se
2. Logga in med ditt användarnamn och lösenord (finns på medlemskortet)
3. Nu ska det dyka upp en ny menyrad. Tryck på meny och "mina uppgifter" *
4. Fyll i din e-post adress och tryck på spara. Klart!

Medlemsavgifter, medlemsår 1/10-30/9

Bli medlem i Friluftsrämjandet idag!

Medlemskapet gäller t.o.m. den 30 september 2011.

Medlemskategorier:		Avgift (kr):
Barn:	0-12 år	100
Ungdom:	13-25 år	150
Vuxen:	26 år och äldre	300
Familj:	Personer skrivna på samma adress	500

Enklaste sättet att bli medlem är att gå in på Friluftsrämjandets hemsida och anmäla sig där.

Uthyrning av utrustning

Dagpris tillämpas måndag – fredag 08.00 – 17.00

Helgpris avser fredag 17.00 – måndag 08.00

Vecka avser fredag 17.00 – fredag 17.00

Priserna gäller medlem/icke medlem.

Skolklasser och liknande betalar enligt medlemspris.

Kanotsläp finns för utlåning i samband med hyra av flera kanoter.

Utrustning	Hyra per dag	Hyra per helg	Hyra per vecka
Kanot inkl. paddlar och flytvästar	110/140	220/270	360/440
Kanotvagn	30/35	60/70	80/90
Liggunderlag	20/25	20/25	20/25
Stormkök inkl. tom bränsleflaska	20/30	40/50	60/80
Ryggsäckar	30/35	60/70	100/120
Flytvästar	Dep. 100	Dep. 100	Dep. 100
Långfärdsskridskor	50/60	80/100	130/150
Stavgångsstavar	-	40/60	-

För uthyrning, ring Fredrik Åström 070-268 47 05